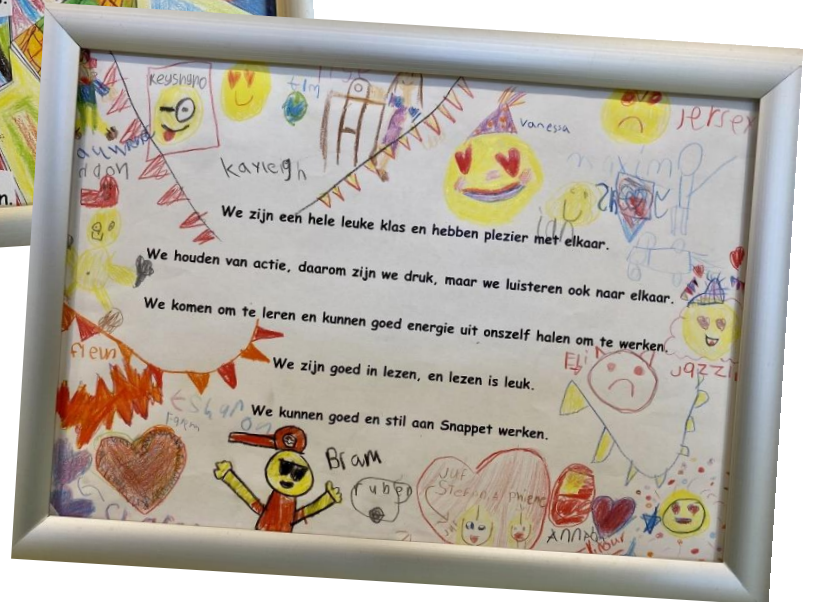

‘Voor een goed schoolklimaat’

VERBINDEN LEREN RICHTING GEVEN

Inhoud

Inleiding	2
1. Waarden, missie en visie van de school	3
1.1 Missie: Wat zijn de richtinggevers voor de school?	3
1.2 Paradigma's: Door welke bril kijken we?	3
1.3 Op welke wijze draagt de school de katholieke grondslag uit?	4
1.4 De onderwijsvisie	5
1.5 Jezelf richting geven met 'The Leader in Me'	5
1.6 Hoe werkt de school samen met ouders?	8
2. Hoe werkt de school aan een goede sfeer en zorgt het voor een goede anti-pest-aanpak?	9
2.1 De zeven gewoonten als basis voor de omgang met elkaar.	9
2.2 Het voorkomen van pesten	9
2.3 Wat zijn de gouden afspraken op school?	10
2.4 Hoe volgt de school de sociaal emotionele ontwikkeling?	12
3. Wat is pesten?	13
3.1 Wat is het verschil tussen plagen en pesten?	13
3.2 Wat zijn voorwaarden om pesten op een goede manier aan te pakken?	13
3.3 Wat zijn voorbeelden van pesten?	14
3.4 Wat is online-pesting?	14
3.5 Wat zijn de gevolgen van pesten?	15
4. Wat is de aanpak bij pestgedrag/grensoverschrijdend gedrag?	16
4.1 Hoe leveren alle betrokkenen een bijdrage in de vijf-sporen-aanpak?	16
4.2 Wie vecht plaatst zichzelf buiten de groep	17
4.3 Op welke wijze gaat de school om met online-pesting?	18
4.4 Wat is de rol van de anti-pestcoördinator?	20
4.5 Wat is de rol van de vertrouwenscontactpersoon?	20
4.6 Hoe werkt de school samen met externe organisaties?	20
4.5 Wat is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling?	21
4.7 Hoe werkt het protocol schorsing en verwijdering?	22

Inleiding

De Windwijzer zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat voor de kinderen, waarin zij zich met zelfvertrouwen en in een goede relatie met anderen kunnen ontwikkelen. Dit protocol is geschreven om de concrete aanpak van de school m.b.t. de sociale veiligheid, inzichtelijk te maken. Het is belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen.

Ook bij het werken aan een goede sfeer en het tegengaan van pesten is 'voorkomen beter dan genezen'. Hierbij is van een goed pedagogisch klimaat een voorwaarde. Daar gaat, in eerste instantie, onze aandacht grotendeels naar uit. De leraren bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in de klas en op het schoolplein.

Bij de meeste kinderen verloopt de sociale emotionele ontwikkeling goed. Toch kan de school pesten niet volledig uitsluiten. Dit kan tot gevolg hebben dat een kind zodanig in de knoop komt met zijn schoolomgeving, dat de ongeschreven regels van de leraar niet meer de veiligheid kunnen bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbroken wordt. In een dergelijke situatie is het van groot belang dat de leraar begrijpt dat er een probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, wordt ook de pedagogische structuur en de sociale veiligheid aangetast. Voor de Windwijzer is dat een ongewenste situatie en wordt er daarop actie ondernomen. Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het ongewenste (pest)gedrag van leerlingen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook de specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

De Windwijzer heeft als doel dat kinderen zich ontwikkelen tot sociaal vaardige, betrokken en zelfstandige mensen en kunnen reflecteren op eigen handelen. Het aanleren van goede omgangsvormen is hierbij essentieel. Hierbij speelt het modelleren (voorbeeldgedrag) van de leraar een grote rol. Door alle regels en afspraken schriftelijk vast te leggen is er duidelijke communicatie binnen de school en met iedereen die actief is op de Windwijzer. Het omgangsprotocol zal op de website geplaatst worden.

1. Waarden, missie en visie van de school

1.1 Missie: Wat zijn de richtinggevers voor de school?

Onze richtinggevers vormen het einddoel voor ogen van de Sarkonscholen: *‘Leren met LEV is met hart voor elkaar. Met LEV werken de scholen met partners in de omgeving aan de optimale ontwikkeling van kinderen van 0 t/m 12 jaar.’* LEV is de basis voor de koers voor de komende vier jaar op de Sarkonscholen. Hierbij geven wij de kinderen het volgende perspectief:

L - Leerplek voor het leven

Sarkonscholen zijn een kloppend hart waar je leert over het leven, over jezelf, over de ander en over de wereld om je heen. Wij nemen je mee de wereld in en halen de wereld naar binnen. Wij leren je om een steentje bij te dragen aan de leefbaarheid van de wereld om je heen. Bovenal leer je van en met elkaar en geef je richting aan jouw leerproces.

E- Eigen Wijze

Je bent uniek en hebt je eigen talent. Als kind, medewerker en als school toon je moed om de beste te zijn op jouw eigen wijze. Hierbij leer je goed samen te werken met anderen om jezelf blijvend te ontwikkelen in eigenheid en kwaliteit.

V - Vertrouwen door verbinding

Hart hebben voor elkaar geeft verbinding. Verbinding geeft ruimte aan vertrouwen. De katholieke / interconfessionele wortels inspireren om in verbinding te geloven en leren je met hart voor elkaar de goede dingen te doen en gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen.

1.2 Paradigma's: Door welke bril kijken we?

De medewerkers voeren hun werk uit met een gezamenlijk einddoel voor ogen, waarbij zij door 'dezelfde bril' kijken: De Windwijzer is een leerplek voor het leven, waar:

- ✓ Wij de basis leggen voor een leven lang leren
- ✓ Wij samen leren leven
- ✓ Wij op eigen wijze ontwikkelen
- ✓ Wij elke situatie benutten om van te leren
- ✓ Wij moed tonen en fouten zien om van te leren
- ✓ Wij ervoor kiezen om proactief te zijn en onze invloed te nemen

Onze richtinggevers en overtuigingen zijn de basis voor de wijze waarop De Windwijzer vorm geeft aan het 'Leren met LEV.'

1.3 Op welke wijze draagt de school de katholieke grondslag uit?

Op Sarkonscholen vormt een positief mensbeeld de basis van de katholieke grondslag. De vertaling van het Hebreeuwse woord 'LEV' betekent 'hart': We werken met hart voor elkaar.

Op Sarkonscholen is ieder mens van grote waarde. De optimale ontwikkeling van ieder mens staat hierbij voorop. Hieraan gelijk is het uitgangspunt dat mensen sociale wezens zijn: met hart voor elkaar. Wij leveren een bijdrage aan het algemeen welzijn. Wij leren zelf keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen. Wij waarderen verschillen tussen mensen en leren van en met elkaar.

Op Sarkonscholen verwonderen wij ons over de gewone dingen van het leven. Wij voelen ons medeverantwoordelijk voor een prettige leefomgeving. Wij leren van verhalen en beelden over personen die een voorbeeld zijn in 'het goede doen'. Wij vieren bijzondere momenten die horen bij de katholieke grondslag en bijzondere momenten in het persoonlijke leven. Hierbij ervaren wij rituelen, symbolen, verhalen en muziek die verbonden zijn met de katholieke traditie.

Op de Windwijzer betekent dit in de praktijk:

- Wij werken met de zeven gewoonten van (zelf)leiderschap en leren het goede te doen, ook als niemand kijkt.
- Door de taal en cultuur van de zeven gewoonten werken wij aan actief burgerschap en leren wij een bijdrage te leveren aan de prettige sfeer in onze omgeving. Wij zijn betrokken bij het maken van groeps- en schoolafspraken.
- Wij werken wekelijks aan levensbeschouwing met behulp van Houvast. Hiermee breiden onze levensbeschouwelijke horizon uit in verbinding met anderen en in verbinding met de katholieke traditie van de school. Wij luisteren naar elkaar met onze oren, ogen en met ons hart.
- Wij vieren Sint Maarten, Sinterklaas, Kerstmis, Carnaval, Palmvasen en Pasen. Naast de feestelijke dingen staan wij stil bij verdrietige momenten, zoals Allerzielen.
- Wij werken samen met de RK parochie Maria, Sterre der zee in Den Helder. Het pastorale team bezoekt regelmatig de school. De leerlingen krijgen de mogelijkheid om buiten schooltijd deel te nemen aan de Eerste communie (leerjaar 4) en het Vormsel (leerjaar 8).

1.4 De onderwijsvisie

Vanuit onze richtinggevers hebben wij onze onderwijsvisie geformuleerd: *‘Wij leren met LEV in een rijke leeromgeving. Wij ondersteunen elkaar bij dat wat zelf gedaan kan worden. Hierdoor leren wij richting te geven om ‘het goede’ te doen. Op Sarkonschool De Windwijzer creëren wij LEV met de taal en cultuur van de zeven gewoonten van (zelf)leiderschap. Op deze wijze werken wij vanuit welbevinden en betrokkenheid aan de basisbehoeften relatie (verbinden), competentie (leren) en autonomie (richting geven).’*

1.5 Jezelf richting geven met ‘The Leader in Me’

The Leader in Me maakt van de school een leerplek voor het leven, waarin wij oefenen met vaardigheden die ons in staat stellen om te gaan met de uitdagingen van het leven. De aanpak van The Leader in Me is gebaseerd op het gedachtegoed van Stephen Covey en wordt succesvol toegepast op scholen in landen over de hele wereld.

‘The Leader in Me’ is een pedagogische leerlijn die kinderen op een speelse manier leert zichzelf richting te geven. Hierdoor geven kinderen leiding aan zichzelf en leren wij ‘het goede te doen, ook als niemand kijkt.’ Daarbij vergroot deze aanpak het plezier in leren. Wij werken aan deze vaardigheden door te kijken, denken en doen via de gemeenschappelijke taal van de zeven gewoonten van (zelf)leiderschap. Dit is zichtbaar in het symbool van de boom van de zeven gewoonten.

De wortels van de boom: ‘Begin bij jezelf.’

De wortels van de boom gaan over jezelf. Je leert leiding te geven aan jezelf door te ontdekken wie je zelf bent, en wat je vindt en voelt. Je neemt jezelf mee in de samenwerking met anderen. Het is fijn dat je zelf weet waar je tevreden over bent en waarin je nog kan en wilt groeien.

- ✓ Gewoonte 1: Wees proactief ‘Ik kan kiezen en neem de verantwoordelijkheid voor mijn keuzes.’
- ✓ Gewoonte 2: Begin met het eind in gedachten ‘Ik heb een doel voor ogen en ik maak een plan.’
- ✓ Gewoonte 3: Belangrijke dingen eerst ‘Ik ga eerst werken, voordat ik ga spelen.’

De stam van de boom: 'Speel en werk goed samen met anderen.'

De stam staat symbool voor hoe je bent in verbinding met anderen, voor samen leven en samen werken. Dit doe je met hart en oog voor elkaar.

- ✓ Gewoonte 4: Denk win-win 'Niet alleen ik, niet alleen jij, maar beter voor ons allebei.'
- ✓ Gewoonte 5: Eerst begrijpen, dan begrepen worden 'Ik luister met m'n oren, m'n ogen en m'n hart om jou te begrijpen.'
- ✓ Gewoonte 6: Creëer synergie 'Samen kunnen we meer dan alleen. Zo ontstaan nieuwe, betere ideeën'

De kruin van de boom: 'Vergeet niet om goed voor jezelf te zorgen.'

Met de kruin van de boom komt deze tot bloei. Je zoekt inspiratie in geloof, natuur of cultuur. Je laat je inspireren door bijzondere mensen. Je viert bijzondere momenten en successen. Daarbij eet je gezond, ga je op tijd naar bed en beweeg je voldoende.

- ✓ Gewoonte 7: Houd de zaag scherp: 'Evenwicht voelt het best; een gezonde geest in een gezond lichaam.'

Leren jezelf richting te geven

En vergeet niet om goed voor jezelf te zorgen

Gewoonte 7

Houd de zaag scherp - Balans voelt het best

Speel dan goed Samen met anderen

Gewoonte 6

Synergie - Samen is beter

Gewoonte 5

Eerst begrijpen, dan begrepen worden -
Luister voordat je praat

Gewoonte 4

Denk win-win: zoek naar voordeel voor iedereen

Begin met jezelf

Gewoonte 3

Belangrijke zaken eerst - Eerst werken, dan spelen

Gewoonte 2

Begin met het einde voor ogen - Maak een plan

Gewoonte 1

Wees pro-actief -
Jij bent de baas over je eigen leven

VERBINDEN LEREN RICHTING GEVEN

1.6 Hoe werkt de school samen met ouders?

#TeamWindwijzer vindt de samenwerking met ouders belangrijk. Deze samenwerking is niet vrijblijvend; het is van belang voor de ontwikkeling van het kind. De school heeft samen met het ouderpanel een visie op ouderbetrokkenheid geformuleerd:

‘Ouders en de medewerkers van de Windwijzer werken op een gelijkwaardige wijze samen met als gemeenschappelijk doel: de optimale ontwikkeling van het lerende kind. School en ouders betrekken de leerling zoveel mogelijk bij deze samenwerking. Ouders, leerlingen en medewerkers zijn proactief, stemmen wederzijdse verwachtingen af en delen de informatie die van belang is voor de ontwikkeling van de leerling. De school is transparant over ontwikkelingen, doelstellingen en resultaten van het onderwijs.’

Met behulp van de tien criteria van ouderbetrokkenheid heeft het ouderpanel winwin-overeenkomst gemaakt. Hierin wordt omschreven wat de verantwoordelijkheden zijn van kinderen, ouders en medewerkers en wat zij van elkaar kunnen verwachten: De school heeft met ouders een heldere visie op samenwerking geformuleerd. Uit alle informatie van de school aan ouders blijkt hoe belangrijk de school het samenwerken met ouders vindt. Ook in het gedrag van de medewerkers van de school is de visie op ouderbetrokkenheid zichtbaar.

- Wij laten leerlingen zien dat wij goed samenwerken.
- Wij zijn actief betrokken bij het vormen en uitvoeren van het schoolbeleid.
- Wij voelen ons welkom op school en wij zijn bereikbaar voor elkaar.
- Wij bespreken lastige zaken op respectvolle wijze. Wij praten met elkaar in plaats van over elkaar.
- Wij hebben een actieve bijdrage in gesprekken en wij betrekken leerlingen hierbij.
- In samenwerking zijn wij gericht op de ondersteuning van leerlingen.
- Wij hebben inzichten in de ontwikkeling van leerlingen en delen actuele informatie met elkaar.
- Wij nemen actief deel aan bijeenkomsten van school.
- Wij delen verbeter suggesties met elkaar en wij laten weten wat hiermee gebeurt.
- Wij zijn samen verantwoordelijk voor het uitvoeren van schoolregels en wetgeving.

2. Hoe werkt de school aan een goede sfeer en zorgt het voor een goede anti-pest-aanpak?

2.1 De zeven gewoonten als basis voor de omgang met elkaar

'The Leader in Me' is een pedagogische leerlijn die kinderen op een speelse manier leert zichzelf richting te geven, gericht op persoonlijke groei en relaties met anderen. Met behulp van de zeven gewoonten geven kinderen leiding aan zichzelf en leren wij *'het goede te doen, ook als niemand kijkt.'* De school integreert de onderwerpen van 'De Vreedzame school' in de aanpak van 'The Leader in Me':

- Wij horen bij elkaar.
- Wij lossen conflicten zelf op; wij zoeken naar voordeel voor iedereen.
- Wij hebben oog, oor en hart voor elkaar.
- Wij dragen allemaal een steentje bij.
- Wij zijn allemaal anders

2.2 Het voorkomen van pesten

Voor pestproblemen zijn geen kant en klare oplossingen. Ieder geval van pesten heeft een andere oorzaak en heeft een eigen aanpak nodig. Eén ding staat voorop: op de Windwijzer wordt pesten niet getolereerd.

Als er sprake is van pestgedrag zijn er drie betrokkenen: degene die pest, degene die gepest wordt en degene die erbij staat. Samen met de betrokken leerlingen, medewerkers en ouders wordt gewerkt aan het tegengaan van pestgedrag. Er wordt zoveel mogelijk oplossingsgericht gehandeld met behulp van de zeven gewoonten. Hierdoor proberen kinderen elkaar te begrijpen en wordt er gezocht naar win-win oplossingen; met voordeel voor iedereen.

2.3 Het leerlingpanel

Uit de midden- en bovenbouw wordt er uit iedere basisgroep één vertegenwoordiger gekozen om deel te nemen aan het leerlingpanel. Met deze leiderschapsrol wordt de betrokkenheid van de leerlingen vergroot. Het leerlingpanel heeft voor zichzelf een missie-statement gemaakt: 'Met goede ideeën de school verbeteren en bijdragen aan een goede sfeer.' Het leerlingpanel evalueert de sfeer op school aan de hand van de

gouden afspraken. Daarnaast neemt het leerlingpanel diverse initiatieven en is het panel betrokken bij besluitvorming over diverse leerlingzaken. Bekijk op de pagina van het leerlingpanel wie er in het panel zitting hebben.

2.4 Wat zijn de gouden afspraken op school?

De gouden afspraken vormen de belangrijkste schoolafspraken in en rond de school. De gouden afspraken worden met de kinderen geëvalueerd in het leerlingpanel tijdens groepsvergaderingen. De gouden afspraken zijn:

- Wij zorgen ervoor dat iedereen op een prettige manier kan spelen, werken en leren.
- Wij praten met elkaar en zoeken samen naar oplossingen.
- Wij luisteren naar elkaar om elkaar te begrijpen.
- Wij werken en spelen op een rustige manier. Als we door de school lopen denken we aan de anderen.
- Wij noemen iedereen bij zijn of haar eigen naam.
- Wij zijn zuinig op de spullen van onszelf en van de ander.
- Wij houden ons aan de afspraken, ook als niemand kijkt.

In de eerste periode van het schooljaar werkt de Windwijzer met de gouden weken.

Tijdens de gouden weken worden de zeven gewoonten en de gouden afspraken opgefrist. De leerlingen van een basisgroep maken met elkaar een groepsmissie, dat het gezamenlijke antwoord is op de vraag 'wat voor groep willen wij zijn?' Daarnaast wordt er gewerkt met activiteiten die bijdragen aan het bevorderen van de groepssfeer.

De gouden afspraken van De Windwijzer

Wij zorgen ervoor dat iedereen op een prettige manier kan spelen, werken en leren.

Wij praten met elkaar en zoeken samen naar oplossingen.

Wij luisteren naar elkaar om elkaar te begrijpen.

Wij werken en spelen op een rustige manier. Als we door de school lopen denken we aan de anderen.

Wij noemen iedereen bij zijn of haar eigen naam.

Wij zijn zuinig op de spullen van onszelf en van de ander.

Wij houden ons aan de afspraken, ook als niemand kijkt.

VERBINDEN LEREN RICHTING GEVEN

2.4 Hoe volgt de school de sociaal emotionele ontwikkeling en de tevredenheid?

Naast het leerlingvolgsysteem van Cito (cognitieve ontwikkeling) wordt er op de Windwijzer gewerkt met een gevalideerd volginstrument. Hierbij wordt het welbevinden en betrokkenheid gemeten. In de groepen 6 t/m 8 worden vullen ook leerlingen vragenlijsten in. Met behulp van het volgmodel krijgen de medewerkers zicht op de sociale ontwikkeling van de leerlingen, zowel als individu als in groepsverband.

Naast het volgmodel wordt jaarlijks wordt er een leerlingtevredenheidspeiling (bovenbouw) en een oudertevredenheidspeiling uitgevoerd. De uitslag wordt besproken in het leerlingpanel en in de medezeggenschapsraad en is te vinden op Scholen op de kaart.

3. Wat is pesten?

3.1 Wat is het verschil tussen plagen en pesten?

Plagen is niet hetzelfde als pesten. Een definitie van pesten luidt als volgt:

‘Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.’

Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten gebeurt systematisch:

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Richt zich niet steeds op dezelfde personen	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak/voortdurend

3.2 Wat zijn voorwaarden om pesten op een goede manier aan te pakken?

Pesten komt helaas ook bij ons op school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op school dan ook serieus een effectief aanpakken.

Voor een goede schoolbrede aanpak tegen pesten zijn enkele voorwaarden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste leerlingen, leerlingen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leraren en de ouders.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels/afspraken worden vastgesteld.
- Als pesten aan de orde is, moeten leraren (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. Wanneer pesten voorkomt moet de school kunnen beschikken over een directe aanpak.

3.3 Wat zijn voorbeelden van pesten?

Hieronder een aantal voorbeelden van pesten. Een kind wordt gepest als...

- hij/zij nergens aan mee mag doen.
- niemand naast hem/haar wil zitten.
- er niet naar hem/haar geluisterd wordt.
- anderen hem/haar belachelijk maken.
- hij/zij duwen of porren krijgt.
- anderen stelselmatig grapjes over een kind maken, die hij/zij niet leuk vindt.
- hij/zij wordt uitgescholden of uitgelachen.
- anderen een kind 'homo' of 'lesbisch' noemen
- spullen worden afgepakt of kapot worden gemaakt.
- anderen over een hem/haar roddelen.
- hij/zij wordt opgewacht of achtervolgd.
- hij/zij wordt geslagen of geschopt.
- er sprake is van online-pest

Bron: www.pestweb.nl

3.4 Wat is online-pest

Pesten via sociale media heet online pesten of cyberpesten. Iemand scheldt iemand dan bijvoorbeeld uit of sluit hem/haar buiten op sociale media. Ook het aanmaken van een haatprofiel op internet of het verspreiden van een (bewerkte) naaktfoto via sociale media is online-pest. *Pesten via sociale media doet net zoveel pijn als pesten in real life.*

Bron: www.pestweb.nl

3.5 Wat zijn de gevolgen van pesten?

Pesten heeft grote gevolgen. Het doet veel met je als je gepest wordt. Maar ook voor de pester én de rest van de klas heeft pesten gevolgen.

- **Gevolgen als iemand wordt gepest**

- Hij/zij heeft het gevoel dat hij/zij alles fout doet.
- Hij/zij is soms heel alleen en verdrietig.
- Het gaat misschien niet zo goed meer op school.
- Hij/zij is bang om naar school te gaan.
- Hij/zij is bang om nieuwe vrienden te maken.
- Hij/zij kan niet goed meer slapen omdat hij / zij ligt te denken aan het pesten.
- Hij/zij gaat geloven wat de pesters over hem / haar zeggen.

- **Gevolgen als een kind pest**

- Andere kinderen zijn een beetje bang voor hem/haar.
- Hij/zij heeft eigenlijk niet veel echte vrienden of vriendinnen.
- Hij/zij voelt zich schuldig, omdat hij/zij anderen pest, maar niet weet hoe te stoppen met pesten

- **Gevolgen voor de rest van de klas**

- Er is een ongezellige sfeer in de klas.
- Sommige kinderen doen niet meer goed mee met de les omdat ze het niet leuk meer vinden in de klas.
- Klasgenoten voelen zich rot. Ze vinden dat ze iets tegen het pesten moeten doen, maar durven niet omdat ze bang zijn om zelf gepest te worden.

Bron: www.pestweb.nl

4. Wat is de aanpak bij pestgedrag/grensoverschrijdend gedrag?

4.1 Hoe leveren alle betrokkenen een bijdrage in de vijf-sporen-aanpak?

De vijfsporenaanpak is een benadering van pesten, gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn:

- de gepeste leerling
- de pester
- de ouders
- de klasgenoten
- medewerkers van de school

Betrokkenen ondersteunen

Hier volgt een opsomming van mogelijkheden waarbij de school de vijf verschillende partijen die een rol spelen in een pestsituatie kan ondersteunen gericht op het oplossen van het probleem.

1. Ondersteuning bieden aan de leerling die gepest wordt:

- Naar de leerling luisteren en het probleem serieus nemen.
- Met de leerling overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met de leerling werken aan oplossingen.
- Waar nodig zorgen dat de leerling deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
- Zorgen voor vervolgesprekken.

2. Ondersteuning bieden aan de leerling die pest om het gedrag te verbeteren:

- Bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen.
- Helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- De leerling zich veilig laten voelen; uitleggen wat u als leraar gaat doen om het pesten te stoppen.
- Grenzen stellen en daar consequenties aan verbinden.
- Zorgen voor vervolg gesprekken.

3. De ouders van de gepeste en van de pestende leerling ondersteunen:

- Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Ouders op de hoogte houden van pestsituaties.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

4. De middengroep (de rest van de groep) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

- Praat met leerlingen over pesten en hun eigen rol daarbij.
- Overleg met de leerlingen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Werk samen met de leerlingen aan oplossingen, waarbij zij zelf een actieve rol spelen.

5. De algemene verantwoordelijkheid van de school:

- De school zorgt dat de medewerkers voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep/bouw en de eigen school.
- De school neemt stelling tegen het pesten.
- De school brengt de huidige situatie rond het pestbeleid in kaart.
- De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

4.2 Wie vecht plaatst zichzelf buiten de groep

Leerlingen die vechten of op andere wijze fysiek geweld toepassen plaatsen zichzelf (even) buiten de groep. Zij zullen voor een dagdeel buiten de groep werken. In een groeps gesprek zal worden besproken wat ieders rol is en hoe dit soort situaties kan worden voorkomen. De leraar bespreekt dit met de groep en stelt de ouders op de hoogte. Na het dagdeel is de leerling weer welkom in de groep.

4.3 Op welke wijze gaat de school om met online-pesten?

Wat is online-pesten ?

Online-pesten is een vorm van pesten waarbij gebruikgemaakt wordt van het internet. Er zijn veel manieren om te online-pesten. Zo kan het gaan om smadelijke of bedreigende teksten/plaatjes via programma's zoals; WhatsApp, Facebook, Instagram en andere sociale media, om beledigende of persoonlijke foto's/video's die online worden geplaatst, bijvoorbeeld naaktfoto's. Online-pesten gaat vaak samen met online stalken.

Kenmerken van online-pesten:

- Online-pesten gebeurt vaak anoniem. De daders voelen zich veilig, ongenaakbaar en onherkenbaar, waardoor ze weinig terughoudend zijn.
- Online-pesten kan ernstiger zijn dan traditioneel pesten, omdat dader en slachtoffer niet in direct contact met elkaar staan, maar enkel via de computer verbonden zijn. Ook worden hierdoor grenzen verlegd en gaat de dader verder. De dader voelt zich niet geremd, waardoor meerdere mensen het te weten komen.
- Niet enkel fysiek of sociaal dominante personen doen aan online-pesten. Door zijn kennis over het internet voelt de dader zich vaak machtiger dan het slachtoffer en denkt dan 'veilig achter de computer' te handelen.
- Het slachtoffer voelt zich onveiliger dan bij gewoon pesten want hij is nergens vrij; niet op het werk, school of thuis.
- De impact van online-pesten kan groter zijn dan bij traditioneel pesten, want er zijn veel meer toeschouwers door het medium internet.
- Online-pesten is niet terug te draaien – vaak blijven de gegevens op internet bestaan, zodat het slachtoffer er jaren nadien nog mee geconfronteerd kan worden.

De school ziet online-pesten als een belangrijk onderdeel van het pestprobleem. Hierbij worden leerlingen en leraren gewezen op de mogelijkheden en de gevaren van digitale middelen en sociale media.

De school werkt op de volgende wijze preventief tegen online-pesten:

- Leerlingen worden bewust gemaakt van de gevaren op internet, de effecten van cyberpesten en de strafbare feiten.
- Er zijn heldere afspraken over het gebruik van internet en het gebruik van sociale media / websitebeheer. Deze worden met de leerlingen besproken.
- De leraren maken leerlingen mediawijs. De leraren besteden hierbij aandacht aan online-pesting.
- In de bovenbouw (vanaf groep 6) krijgen de leerlingen les in mediawijsheid. Dit staat als specifiek vak ingedeeld op het jaarrooster.

Leerlingen worden op de volgende wijze gestimuleerd om online-pesting tegen te gaan:

- Geef nooit je wachtwoord en inlognaam aan anderen. Zorg dat ze niet makkelijk te raden zijn.
- Dingen die je voor de webcam doet, kunnen later op internet gezet worden. Let daarom op met wat je doet voor de webcam.
- Als je gepest wordt door mensen die je niet kent, vat het dan niet persoonlijk op.
- Praat of chat erover als je gepest wordt.
- Je kunt ook een ander nummer nemen en geef je nieuwe nummer dan alleen aan je vrienden.
- Neem de dreigementen van de ander niet altijd serieus: "Ik weet waar je woont, want ik ken je IP-adres, ik kan je altijd achterhalen als je niet meewerkt.". Dat kan vaak helemaal niet, alleen de politie kan je echte adres via je IP-adres achterhalen bij de provider.

Cyberpesten is strafbaar

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten die strafbaar zijn. Leerlingen realiseren zich dat vaak niet. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Indien er onder schooltijd of tegen leraren van de school strafbare feiten worden gepleegd zal de school aangifte doen bij de politie. De school raadpleegt hiervoor het expertisecentrum pesten (www.pestweb.nl)

4.4 Wat is de rol van de anti-pestcoördinator?

Vanuit het ministerie van onderwijs zijn de volgende richtlijnen gegeven omtrent de taken van de antipestcoördinator:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen/belangenbehartiging in het kader van het antipestbeleid.
 - Een actieve bijdrage leveren aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
 - Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
 - Coördinatie van anti-pestbeleid van de school.
- *Mathijs Gorter, anti-pestcoördinator*

4.5 Wat is de rol van de vertrouwenscontactpersoon?

Bij klachten op het gebied van machtsmisbruik kunt u contact opnemen met de vertrouwenscontactpersoon van onze school. Van machtsmisbruik is sprake in geval van pesten, discriminatie, agressie, geweld, seksuele intimidatie en seksueel misbruik. Indien er intern geen oplossing wordt gevonden, verwijst de vertrouwenscontactpersoon u naar de externe vertrouwenspersoon en helpt eventueel het eerste contact te leggen. Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen met zorgen of vragen met betrekking tot dit onderwerp terecht bij de interne vertrouwenscontactpersoon.

- *Mathijs Gorter, intern vertrouwenscontactpersoon*

4.6 Hoe werkt de school samen met externe organisaties?

De Windwijzer onderhoudt goede contacten met verschillende organisaties/instellingen m.b.t. de sociale veiligheid. De intern begeleider onderhoudt dit contact en brengen, indien dit nodig is, de groepsleraren en/of ouders in contact met de verschillende organisaties. Daarna blijven zij betrokken bij de eventuele vervolgstappen.

M.b.t. pestgedrag en/of grensoverschrijdend gedrag kan de Windwijzer, indien er sprake is van handelingsverlegenheid, een beroep doen op 'Gedragpunt' vanuit het Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland. De ambulante begeleiders van Gedragpunt en hun werkzaamheden aangestuurd vanuit de (V)SO-scholen van de Aloysius Stichting.

De ambulante begeleider biedt ondersteuning aan de groepsleraar. Zij adviseert n.a.v.

observaties binnen de groep en kan, indien nodig, ook met individuele of een specifiek groep kinderen aan de slag. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om individuele gesprekken of een sociale vaardigheidstraining. Meer informatie is te vinden op www.gedragpunt.nl

Naast bovengenoemde problematiek kunnen bij kinderen op de basisschool problemen ontstaan, bijvoorbeeld als gevolg van een gedragsstoornis of de huiselijke omstandigheden. Deze problemen kunnen zich uiten in bijzonder gedrag, zoals het meer dan normaal ruzie hebben, stil zijn, concentratieproblemen, geen vrienden hebben, enzovoort. Als de leraar dit waarneemt, dan treedt de leraar in contact met de ouders. In overleg wordt dan bekeken wat de beste aanpak is.

In sommige situaties is de problematiek te groot om door de school en de ouders op goede wijze aangepakt te worden. Diverse instanties houden zich bezig met het welzijn en de geestelijke gezondheid van kinderen, zoals de GGZ, PARLAN, Meldpunt Veilig Thuis en de Opvoedpoli. Om de zorg tussen de verschillende instellingen te coördineren en om maar één aanspreekpunt te hebben voor ouders, kan de school de hulp inroepen van schoolmaatschappelijk werk. Schoolmaatschappelijk werk werkt voor alle voorschoolse voorzieningen en basisscholen in de kop van Noord-Holland. De medewerkers bieden consultatie en advies aan beroepskrachten en bieden ondersteuning aan ouders van kinderen van 0 tot 12 jaar op het gebied van onder meer probleemverheldering, ondersteuning, hulpverlening en verwijzing naar passende hulp. Meer informatie is te vinden op www.meedewering.nl

4.5 Wat is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling?

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van geweld. Bijvoorbeeld huisartsen, leraren en medewerkers van jeugdinrichtingen. Sinds 1 juli 2013 zijn beroepskrachten verplicht een meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Jaarlijks zijn ongeveer 200.000 mensen slachtoffer van huiselijk geweld en ongeveer 117.000 kinderen slachtoffer van kindermishandeling. Professionals kunnen een belangrijke rol spelen in het signaleren van deze vormen van geweld. Uit onderzoek blijkt dat professionals signalen van geweld en mishandeling niet altijd herkennen. Ook komt het voor dat ze niet weten wat te doen met de signalen. Doel van de Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is, dat er sneller en adequater wordt ingegrepen bij vermoedens van huiselijk geweld en

kindermishandeling. De meldcode biedt een concreet stappenplan waaruit blijkt wat professionals moeten doen bij signalen van geweld. En dat werkt. Professionals met een meldcode grijpen drie keer vaker in dan professionals zonder meldcode. De wet meldcode geldt voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling, waaronder seksueel geweld, vrouwelijk genitale verminking (meisjesbesnijdenis), eer gerelateerd geweld, huwelijksdwang en ouderenmishandeling. Scholen van Sarkon hebben een protocol kindermishandeling en huiselijk geweld. In het protocol staat omschreven op welke wijze de aandachtfunctionarissen de procedure bewaken, leraren hierin begeleiden en namens de school contact onderhoud met externe instanties. Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen met zorgen of vragen met betrekking tot dit onderwerp terecht bij de interne vertrouwenscontactpersoon.

4.7 Hoe werkt het protocol schorsing en verwijdering?

Het protocol schorsing en verwijdering treedt in werking als er sprake is van ernstig grensoverschrijdend gedrag door een leerling, waarbij psychisch en/of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht, of als de kans daarop in ernstige bedreiging ontstaat. Er zijn in dat geval drie mogelijkheden:

- **Een time out**

In geval van een time out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd.

- **Schorsing**

Bij een volgend incident, of in een uitzonderlijk geval dat het gedrag zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De schorsing bedraagt maximaal 5 lesdagen en kan hooguit 2 maal worden verlengd.

- **Verwijdering**

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.